

LÁ THƯ MỤC VỤ

Đức Cố Hồng Y Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận đã dạy rằng : “Yêu người là ‘trách nhiệm chắc chắn nhất về lòng mến Chúa’ của con” (Đường Hy Vọng, 765). Như thế có nghĩa là lòng yêu người là bằng chứng và là thước đo lòng kính mến Chúa. Thật vậy, trong những năm tháng tù đầy tôi đã chứng nghiệm một cách tỏ tường điều này. Nhân vật tôi tường thuật trong lá thư này không phải là một linh mục mà là một giáo dân và một sĩ quan Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà : Anh Trương Quốc Bảo, một chiến sĩ mang nhiều thương tích trên mình.

Tôi gặp anh, phải nói là anh gặp tôi mới đúng, ngày tôi lê lét từ phân trại B ra phân trại E cùng một nhóm tù nhân khác. Chúng tôi bị đẩy vào cùng nhà với anh, nhà trưởng và cai tù đang chỉ định chỗ nằm cho từng người thì anh là người tích cực đến hỏi thăm và giúp đỡ thật nhiệt tình. Cảm giác đầu tiên của tôi là nghi ngờ thiện chí của anh vì thấy anh quá sốt sắng, bởi lẽ trải qua hơn hai năm tù, tôi đã học được nhiều bài học cay đắng từ những tâm địa thâm hiểm và lợi dụng của những tù nhân khác. Thêm vào đó, con người sống dưới chế độ cộng sản ‘lòng tử tế’ trở nên quá khan hiếm và không có thứ gì ‘cho không’ mà không có hậu ý và trắng trợn đòi báo đáp ! Tôi thận trọng trước sự tử tế của anh và dùng thời gian thăm dò vì nào ai có nhiều thời giờ bằng tù nhân ?

Sau nhiều ngày quan sát, tôi được biết anh là một Kitô-Hữu tuổi hơn bốn mươi, một người cha có bốn đứa con, một sĩ quan, một thương phế binh và là một tù nhân mang bản án chung thân. Dấu vết chiến tranh còn nhan nhản trên người anh : Một mắt hầu như mù, một tai bị điếc, một bàn tay bị liệt, một chân đi đứng khó khăn và nhiều mảnh đạn còn đang lưu lại trong người anh. Bản án chung thân không hy vọng có ngày về thế mà anh vẫn vui. Anh vui với bất kỳ ai, anh không phân biệt lương giáo hay tuổi tác, anh hoà nhã lễ độ với hết mọi người.

Tôi nhớ mãi buổi đi lao động đầu tiên của tôi ở phân trại E, hôm đó đội chúng tôi đi làm ‘cỏ mì’ (nghĩa là làm sạch cỏ trong vườn sản H 34). Tôi ở cùng đội với anh và vì đội tôi toàn những án nặng (từ 10 năm đến chung thân) nên được canh chừng rất kỹ lưỡng. Anh Bảo rất giỏi về mưu sinh thoát hiểm, anh nhìn cây cỏ và biết cây nào tên gì, ăn được hay không. Anh chỉ cho tôi đây là bụi ‘Cải trời’, kia là bụi ‘Dền gai’, xa kia là khóm ‘Bò Công Anh’, nọ là đám ‘Chua lè’... Chỉ còn một tay lành lặn thế mà anh thật nhanh nhẹn và khéo léo, vì đã có lệnh cấm “Không được vò tạp hoa màu của nhân dân”, nên hễ cai tù sơ ý là anh lén nhổ ngay một bụi cho vào túi, đợi đến lúc giải lao sẽ cho vào ống quần vờ xoắn lên để đem vào trại, ăn những thứ ‘rau’ đó mà sống !

Về đến buồng giam, tôi thật bất ngờ khi anh cho tôi một nhúm ‘Chua lè’ mà anh đã rửa thật sạch và bảo :”chia cho thầy Đào ăn với” (thầy Đào là Sư Huynh Colomban Lê Văn Đào, giám đốc Đệ Tử Viện Mossard-Thủ Đức) vì anh biết tôi với thầy Đào ngồi ăn chung. Anh mỗ côi (không ai thăm nuôi) tôi cũng mỗ côi vậy khi chia xẻ cho tôi anh không mong tôi đáp lại, thế mới cao cả. Anh cũng quảng đại chia xẻ cho nhiều anh em khác mà chắc chắn họ cũng không có gì tặng lại cho anh. Lòng bác ái của anh thể hiện tỏ tường nhất sau khi tôi bị rơi xuống giếng và phải nằm liệt một chỗ. Thầy Đào cũng muốn giúp tôi nhưng tuổi già sức yếu, thầy chỉ biết nhìn và cầu nguyện thôi. Hơn sáu tháng trời anh Bảo chăm sóc cho tôi như một người thân của anh cho đến ngày Chúa cho tôi tập đi đứng trở lại. Công ơn của anh cho đến bây giờ tôi cũng chưa thể đền đáp được cho cân xứng. Yêu thương người khác cách vô vị lợi như vậy thì chắc chắn anh phải có lòng kính mến Chúa thăm sâu.

Thật vô lý hết sức khi chúng ta tuyên bố kính mến Chúa hết lòng nhưng thực tế lại không kính trọng và yêu thương người khác. Ngược lại, cũng có những người miệt mài làm những việc từ thiện nhưng chưa bao giờ có một khoảng khắc nào đó để cầu nguyện hay hướng lòng lên cùng Chúa. Cả hai đều quên rằng “Kính Chúa và Yêu Người’ phải là hơi thở đối với từng Kitô-Hữu, không thể chỉ thực hiện điều này mà bỏ qua điều kia. Thật vậy, tình yêu đối với Chúa thường không được tỏ hiện ra bên ngoài, mà dấu hiệu bên ngoài của tình yêu dành cho Chúa lại là lòng yêu mến dành cho tha nhân. Có thể thiên hạ không nhìn thấy chúng ta đến nhà thờ, nhưng qua cung cách sống bác ái, họ nhận ra hình ảnh một Thiên Chúa của tình yêu.

